

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE ZEMĚDĚLSKÁ
ÚSTAV VĚDECKOTECHNICKÝCH INFORMACÍ
PRO ZEMĚDĚLSTVÍ

SBORNÍK ÚVTIZ

Genetika a šlechtění

ROČNÍK 13 (L) — PRAHA 1977

Vědecký časopis

SBORNÍK ÚVTIZ - GENETIKA A ŠLECHTĚNÍ

Redakční rada: Doc. ing. Anton Kováčik, DrSc. (předseda), doc. ing. Ivan Andonov, CSc., dr. ing. Stanislav Benc, ing. Andrej Dobiáš, CSc., prof. ing. Ján Dubovský, CSc., doc. ing. Štefan Hraška, CSc., ing. Vladimír Martinek, CSc., ing. Jaroslav Našinec, CSc., RNDr. Božena Nedbálková, CSc., ing. Ondrej Polerecký, CSc., doc. dr. ing. Jan Rod, DrSc., ing. Jaroslav Tupý, CSc., ing. Vlastimil Velikovský, CSc., doc. ing. Josef Vlk, ing. Josef Zadina, CSc.

Za vedení časopisu odpovídá doc. ing. Vít Bojňanský, DrSc.

Redaktorka RNDr. Marcela Braunová

© Ústav vědeckotechnických informací pro zemědělství, Praha 1977

- Bartoš P.: Geny podmiňující rezistenci ke rzi travní u některých kultivarů pšenice
Гены, обуславливающие устойчивость некоторых культиваров пшеницы к стеблевой ржавчине
Postulated Genes for Stem Rust Resistance in Some Wheat Cultivars
Schwarzrostresistenz bedingende Gene bei einigen Weizenkultivaren . . . 3
- Bartoš P., Košner J., Valkoun J.: Monosomická analýza rezistence pšenice odrůdy 'Orlando' ke rzi travní a pšeničné
Моносомный анализ устойчивости пшеничного сорта 'Орландо' к линейной ржавчине злаков и бурой ржавчине пшеницы
Monosomic Analysis of the Resistance of Wheat of the 'Orlando' Variety to Stem Rust and to Leaf Rust
Monosomische Analyse der Resistenz des Weizens Sorte 'Orlando' gegen Schwarzrost und Weizenbraunrost . . . 131
- Brückner F.: Dědičnost odolnosti etiopského ječmene Ab. 1128 proti padlí travnímu (*Erysiphe graminis* DC. f. sp. *hordei* Marchal)
Наследуемость устойчивости эфиопского ячменя Аб. 1128 к мучнистой росе злаков (*Erysiphe graminis* DC. f. sp. *hordei* Marchal)
The Inheritance of Resistance to Powdery Mildew (*Erysiphe graminis* DC. f. sp. *hordei* Marchal) in the Ethiopian Barley Ab. 1128
Erblichkeit der Resistenz äthiopischer Gerste Ab. 1128 gegen Getreidemehltau (*Erysiphe graminis* DC. f. sp. *hordei* Marchal) . . . 9
- Dostálek J.: Zdroje ke šlechtění mrazuodolnějších meruněk
Источники селекции морозостойких абрикосов
The Sources for the Breeding of Frost-Resistant Apricot-Trees
Die Quellen für Züchtung der frostresistenteren Marillen . . . 143
- Dubovský J., Huszár J.: Charakteristika poľnej rezistencie voči múčnatke tabakovej u niektorých odrôd tabaku
Характеристика полевой устойчивости к мучнистой росе у некоторых сортов табака
Characteristics of Field Resistance of *Erysiphe cichoracearum* DC. in Some Tobacco Varieties
Charakteristik der Feldresistenz gegen Echten Mehltau bei einigen Tabaksorten . . . 251
- Erdelská O.: Farbenie peľových vrecúšok v čnelke
Окрашивание пыльцевых трубок в столбике пестика
Staining of Pollen Tubes in the Style
Färben der Pollenschläuche im Griffel . . . 91
- Foltýn J., Bobek J.: Využití větevnatých forem ve šlechtění pšenice obecné *Triticum aestivum* (L.) Thell
Использование ветвистых форм в селекции пшеницы обыкновенной -- *Triticum aestivum* (L.) Thell.
Utilization of Ramiferous Forms in Common Wheat (*Triticum aestivum* L./Thell.) Breeding
Einsatz verzweigter Formen in der Züchtung bei gemeinem Weizen *Triticum aestivum* (L.) Thell. . . 191

- Hanišová A., Haniš M.: Mrazuvzdornost a délka stébla pšenice obecně
Triticum aestivum L.
Морозостойкость и длина стебля пшеницы обыкновенной *Triticum aestivum* L.
Frost Resistance and Length of the Straw of *Triticum aestivum* L.
Frostresistenz und Halmlänge des Weichweizens *Triticum aestivum* L. 105
- Hervert V., Kazda V.: Linie okurky tolerantní k viru mozaiky okurky
a rezistentní k virovému vadnutí
Линия огурца, толерантная к вирусу мозаики огурца и устойчивой к вирус-
ному увяданию
Resistance of a Cucumber Mosaic Virus-Tolerant Cucumber Line to Virus
Wilt
Eine zum Virus der Gurkenmosaik tolerante und gegen Viruswelke re-
sistente Gurkenlinie 31
- Kúdela V., Rod J., Nedbálková B., Malík O.: Expresse vyšší odol-
nosti vojčesky k *Verticillium albo-atrum* v závislosti na odolnosti ke *Cory-
nebacterium insidiosum*
Экспрессия высшей устойчивости люцерны к *Verticillium albo-atrum* в зави-
симости от устойчивости к *Corynebacterium insidiosum*
Expression of Higher Resistance in Lucerne to *Verticillium albo-atrum* in
Dependence on the Resistance to *Corynebacterium insidiosum*
Expression der höheren Resistenz von Luzerne gegen *Verticillium albo-
-atrum* in Abhängigkeit von Resistenz gegen *Corynebacterium insidiosum* 37
- Mráz F.: Zdroje rezistence k padlí travnímu (*Erysiphe graminis* DC. f. sp.
tritici Marchal) v ozimé a jarní pšenici
Источники устойчивости к мучнистой росе злаков *Erysiphe graminis* DC.
f. sp. *tritici* Marchal) у озимой и яровой пшеницы
The Sources of Resistance to Powdery Mildew (*Erysiphe graminis* DC. f.
sp. *tritici* Marchal) in Winter and Spring Wheat
Quellen der Resistenz gegen Getreidemehltau (*Erysiphe graminis* DC. f. sp.
tritici Marchal) in Winter- und Sommerweizen 67
- Nátrová Z.: Cytoplazmatická samčí sterilita u ozimého žita
Цитоплазматическая мужская стерильность у озимой ржи
Cytoplasmic Male Sterility in Winter Rye
Zytoplasmatisch männlich steriler Winterroggen 113
- Novotná I.: Klíčivost a energie klíčení u volně opylených a autogamizo-
vaných klonů macešek (*Viola wittrockiana* GAMS)
Всхожесть и энергия всхожести свободно опыленных и автогамных анютиных
глазок (*Viola wittrockiana* GAMS)
Germinating Capacity and Germination Energy in Open-pollinated and
Autogamic Pansies (*Viola wittrockiana* GAMS)
Keimfähigkeit und Keimenergie bei frei bestäubten und autogamisierten
Gartenstiefmütterchen (*Viola wittrockiana* GAMS) 265
- Novotná I.: Vliv způsobu opylení na klíčivost semen a životaschopnost rost-
lin macešek (*Viola wittrockiana* GAMS)
Влияние способа опыления на прорастаемость семян и жизнеспособность рас-
тений анютиных глазок (*Viola wittrockiana* GAMS)
The Effect of Different Pollination on Seed Germination and Viability of
Pansy (*Viola wittrockiana* GAMS) Plants
Einfluß der Befruchtungsart auf die Keimfähigkeit der Samen und Lebens-
fähigkeit der Pflanzen von Stiefmütterchen (*Viola wittrockiana* GAMS) 275

- Ondro S.: Počet strukov z rastliny bôbu obyčajného (*Faba vulgaris* Moench.) pri úplnom dialelickom krížení
 Число стручков на одном растении конского боба (*Faba vulgaris* Moench.) при полном диаллельном скрещивании
 The Number of Pods per Bean Plant (*Faba vulgaris* Moench.) in Complete Diallel Crossing
 Anzahl der Hülsen je Pflanze der Ackerbohne (*Faba vulgaris* Moench.) bei voller Diallelkreuzung 151
- Petrák Z., Řimsa V.: Zvyšování odolnosti šlechtitelského materiálu k viru žloutenky řepy a jeho využití ve šlechtitelském procesu
 Повышение устойчивости селекционного материала к вирусу желтухи свеклы и его использование в процессе селекции
 Increasing the Resistance of Breeding Material to Beet Yellows Virus and its Utilization in the Breeding Process
 Erhöhung der Resistenz des Züchtungsmaterials gegen das Virus der Vergilbungskrankheit der Rübe und ihre Ausnützung im Züchtungsprozeß 53
- Piovarči A., Masler V.: Kombinačná schopnosť a genetická analýza stupňa napadnutia samoopelovaných línii kukurice snefou kukuričnou [*Ustilago maydis* (Dc) Cda]
 Комбинационная способность и генетический анализ поражения самоопыляющихся линий кукурузы пузырчатой головей кукурузы [*Ustilago maydis* (Dc) Cda]
 Combining Ability and Genetic Analysis of the *Ustilago maydis* (Dc.) Cda Rate of Damage of *Zea mays* L. Inbred Lines
 Kombinationsvermögen und genetische Analyse des Grades des Maisbeulenbrandbefalls [*Ustilago maydis* (Dc) Cda] bei selbstbefruchtenden Maislinien 61
- Rovenská B.: Anatomická stavba vyvíjející se a zralé hlízy bramboru (*Solanum tuberosum* L.)
 Анатомическое строение развивающихся и спелых клубней картофеля (*Solanum tuberosum* L.)
 The Anatomic Structure of the Developing and Ripe Tuber of Potato (*Solanum tuberosum* L.)
 Anatomischer Bau der sich entwickelnden und reifen Kartoffelknolle (*Solanum tuberosum* L.) 283
- Smoček J.: Dědičnost některých délkových charakteristik rostlin pšenice v F_2 generaci
 Наследуемость некоторых характеристик длины растений пшеницы в F_2
 Heredity of Some Plant Length Characteristics in F_2 Wheat
 Die Vererbung einiger Längenmerkmale der Pflanzen beim Weizen in der F_2 -Generation 183
- Smoček J.: Korelovaná odezva na výběry rostlin pšenice generace F_2
 Корреляционная реакция на подбор F_2 растений пшеницы
 Correlated Response to Selection of F_2 Wheat Plants
 Korrelierte Reaktion auf Selektionen der F_2 -Pflanzen beim Weizen 199
- Soják Š.: Vplyv 2-izopropoxyfenyl-N-metyl-N-nitrózokarbamátu na jačmeň
 Влияние 2-изопропоксифенил-N-метил-N-нитрозокарбамата на ячмень
 The Effect of 2-isopropoxyphenyl-N-methyl-N-nitrosocarbamate on Barley
 Einfluß von 2-isopropoxyphenyl-N-Methyl-N-Nitrosokarbamat auf Gerste 223

- Sýkorová O., Jičínská D., Končalová M. N.: Srovnání klíčivosti pylu *in vitro* s tetrazoliovým testem u růží
Сравнение прорастаемости пыльцы *in vitro* с тетразолиевым тестом у роз
Comparison of Pollen Germinability *in vitro* with the Tetrazolium Test in Some Rosa Species
Vergleich der Keimfähigkeit des Pollens *in vitro* zu dem Tetrazoliumtestes bei einigen Rosenarten 81
- Šašek A., Černý J.: Zastoupení základních bílkovinných frakcí tritikale
Содержание основных белковых фракций тритикале
Proportions of Basic Protein Fractions in Triticale
Vertretung der Grundfraktionen der Eiweißstoffe bei Triticale 231
- Šašek A., Kubánek J., Haniš M., Černý J.: Využití elektroforetické analýzy bílkovin zrna k identifikaci radiomutanta pšenice ST 7750
Применение электрофоретического анализа белков зерна в идентификации радиомутанта пшеницы ST 7750
Application of Electrophoretic Analysis of the Grain Proteins for the Identification of the Wheat Radiomutant ST 7750
Ausnutzung der elektroforetischen Analyse der Eiweißstoffe des Kornes zur Identifikation der Radiomutante des Weizens ST 7750 161
- Šebesta J.: Dědičnost vertikální odolnosti ovsa odrůd 'Dodge' a 'Garland' ke středoevropským populacím rzi ovesné
Наследственность вертикальной устойчивости овса сортов 'Додж' и 'Гарланд' к среднеевропейским популяциям корончатой ржавчины овса
The Inheritance of Vertical Resistance of the Oat Cultivars Dodge and Garland to Central European Crown Rust Races
Erblichkeit der vertikalen Resistenz der Hafersorten 'Dodge' und 'Garland' gegen mitteleuropäische Populationen von Kronenrost des Hafers 71
- Šebesta J.: Dědičnost vertikální rezistence ovsa odrůd 'Dodge' a 'Garland' ke rzi travní (*Puccinia graminis* Pers. f. sp. *avenae* Erikss. et Henn.) ve střední Evropě
Наследственность вертикальной устойчивости овса сортов 'Додж' и 'Гарланд' к линейной ржавчине (*Puccinia graminis* Pers. f. sp. *avenae* Erikss. et Henn.) в средней Европе
The Inheritance of the Vertical Resistance of the 'Dodge' and 'Garland' Oat Varieties to Stem Rust (*Puccinia graminis* Pers. f. sp. *avenae* Erikss. et Henn.) in Central Europe
Erblichkeit der vertikalen Resistenz beim Hafer der Sorten 'Dodge' und 'Garland' gegen Schwarzrost (*Puccinia graminis* Pers. f. sp. *avenae* Erikss. et Henn.) in Mitteleuropa 239
- Šebesta J., Červenka J.: Dědičnost vertikální rezistence ovsa ke rzi travní (*Puccinia graminis* Pers. f. sp. *avenae* Erikss. et Henn.)
Наследуемость вертикальной устойчивости овса к стеблевой ржавчине (*Puccinia graminis* Pers. f. sp. *avenae* Erikss. et Henn.)
The Heredity of the Vertical Resistance of Oats to Black Rust (*Puccinia graminis* Pers. f. sp. *avenae* Erikss. et Henn.)
Vererbung der vertikalen Resistenz des Hafers gegen Schwarzrost (*Puccinia graminis* Pers. f. sp. *avenae* Erikss. et Henn.) 123

- Šíp V., Martinek V., Škorpík M.: Studium dědičnosti hospodářsky důležitých znaků u máku
Изучение наследуемости важных в хозяйственном отношении признаков у мака
The Study of the Inheritance of Economically Important Traits of Poppy
Studium der Vererbung der wichtigen Wirtschaftsmerkmale beim Mohn 207
- Uhlik J., Pfeifer M., Pittermann P.: Využitelnost ozáření semen tepelnými neutrony
Использование облучения семян плавно нарастающими дозами тепловых нейтронов
Applicability of the Irradiation of Seeds with Gradually Increasing Doses of Thermal Neutrons
Ausnutzung der Samenbestrahlung mit kontinuierlich ansteigenden Dosen der thermischen Neutronen 95
- Vanek G., Pospíšilová D.: Symptomatologický prejav a intenzita výskytu huby *Uncinula necator* (Schwein) Burr. vo vzťahu k odrôdam *Vitis vinifera*
Симптоматологическое проявление и интенсивность распространения гриба *Uncinula necator* (Schwein) Burr. по отношению к сортам *Vitis vinifera*
Symptoms and Intensity of Grapevine Powdery Mildew Disease (*Oidium Tuckeri* BERK.) in Relation to Grapevine (*Vitis vinifera* L.) Varieties
Symptomatologische Äußerung und Vorkommensintensität des Pilzes *Uncinula necator* (Schwein) Burr. in Beziehung zu Sorten von *Vitis vinifera* 23
- Vlach M.: Projev heteroze v délce rostlin u ozimé pšenice
Проявление гетерозиса в длине растений озимой пшеницы
Manifestation of Heterosis in the Length of Plants in Winter Wheat
Heterosis-Erscheinung in der Pflanzenlänge beim Winterweizen 169
- Vlach M.: Proměnlivost a dědičnost nejdůležitějších znaků u ozimé pšenice v raných generacích po křížení
Изменчивость и наследуемость важнейших признаков у озимой пшеницы в ранние генерации после скрещивания
Variability and Inheritance of the Most Important Characters of Winter Wheat in the Early Generations after Crossing
Variabilität und Vererbung der bedeutendsten Merkmale beim Winterweizen in den frühen Generationen nach der Kreuzung 175
- Vondráček J., Kloutvor J.: Náchylnost potomstva odrůd hrušní ke strupovitosti (*Venturia pirina* Aderh.)
Восприимчивость потомства грушевых культиваров к парше (*Venturia pirina* Aderh.)
Susceptibility of the Progeny of Pear Cultivars to Pear Scab (*Venturia pirina* Aderh.)
Anfälligkeit der Nachkommenschaft von Birnenkultivaren gegen Birnenschorf (*Venturia pirina* Aderh.) 245
- Zadina J.: Imunita proti viru Y brambor a její šlechtitelské využití
Иммунитет картофеля к вирусу Y и его селекционное использование
Immunity to the Potato Y Virus and its Utilization for Breeding Purposes
Immunität gegen Virus Y der Kartoffeln und ihre züchterische Nutzung 45

Zadina J.: Přecitlivělost brambor k A viru brambor a možnost jejího šlechtitelského využití Сверхчувствительность картофеля к вирусу А и возможность ее селекционного использования The Hypersensitivity of Potatoes to Virus A and the Possibility of its Use in Breeding Überempfindlichkeit der Kartoffeln zum Virus A und Möglichkeit ihrer züchterischen Nutzung	259
--	-----

Zdráhalová B.: Korelace mezi pluchatostí a obsahem vlákniny u ovsa (<i>Avena sativa</i> L.) Корреляция между пленчатостью и волокнистостью у овса Correlation between Huskiness and Crude Fibre Content in Oats (<i>Avena sativa</i> L.) Korrelation zwischen der Besselztheit und dem Fasergehalt beim Hafer (<i>Avena sativa</i> L.)	137
--	-----

Zeniščeva L., Lekaš J.: Nové intenzivní genotypy jarního ječmene s komplexní rezistencí k <i>Erysiphe graminis</i> D. C. Новые интенсивные генотипы ярового ячменя с комплексной устойчивостью к <i>Erysiphe graminis</i> D. C. New Intensive Spring Barley Genotypes with Complex Resistance to <i>Erysiphe graminis</i> D. C. Neue intensive Genotypen der Sommergerste mit Komplexresistenz gegen <i>Erysiphe graminis</i> D. C.	13
--	----

KRÁTKÁ SDĚLENÍ

Rovenská B., Novotná J.: Anatomické znaky klasu některých tetraploidních pšenic Анатомические признаки колоса некоторых тетрапloidных пшениц Anatomic Traits of Ear in Some Tetraploid Wheats Anatomische Merkmale von Ähren einiger tetraploiden Weizenarten	219
--	-----

Rovenská, B.: Kořeny v embryu obilky tritikale Корни в эмбрионе зерновки тритикале Roots in the Embryo of the Caryopsis of <i>Triticale</i> Wurzeln im Embryo des Kornes von <i>Triticale</i>	289
--	-----

PŘÍLOHA – POSTGRADUÁLNÍ STUDIUM

Černý J.: Chronické ozařování rostlin jako metoda mutačního šlechtění Хроническое облучение растений — метод мутационной селекции Chronic Irradiation of Plants as a Method of Mutation Breeding Chronische Bestrahlung der Pflanzen als Methode der Mutationszüchtung	I
---	---

AKTUALITY

Foltýn J.: Kompenzační momenty u obilovin	293
---	-----

ÚVODNÍK

Bartoš P.: Breeding for Disease Resistance	1
--	---

RECENZE

Bartoš P.: Topical Genetic Problems in Plant Breeding	8
Bartoš P.: Výtrusové rostliny — sinice, řasy, houby, lišejníky	104
Bartoš P.: Patofyziologie rostlin	182
Kučera J.: Stručné základy teorie evoluce	190
Kučera J.: Nové vydání Genetického a cytogenetického slovníku	292
Nedbálková B.: Pokrok v botanice — 38. díl	264
Rod J.: Moderní metody v lesnické genetice	90
Tupý J.: Aplikované a základní aspekty kultury rostlinných buněk, tkání a orgánů	230
Tupý J.: Opylovací mechanismy, rozmnožování a šlechtění rostlin	274

